

te nemen; alsmede een commissie voor de „kerk“ voorzitter Van der Leeuw. Beide commissies hebben nauw samen te werken, was de opdracht. Deze instanties hadden dan ook studiemateriaal te leveren voor een volgende wereldconferentie. Hieruit blijkt, dat de zaak van kerk en eeredienst in het centrum van de „oecumenische“ belangstelling staat. De gedachte aan een universele wereldkerk steekt al meer de kop op. En daarom zoekt men ook naar eenheid van de Kerk in leven en in eeredienst.

Nog eens, wij leven kerkelijk niet op een eiland. Daarom zullen wij deze „beweging“, gezien haar verbanden en verwantschappen met de roering in ons land en over de gehele wereld, nauwkeurig moeten volgen.

Zwijndrecht,

G. VAN RONGEN.

UIT DE SCHRIFT

Niet in een hoek

Dit is in geen hoek geschied.
Hand. 26: 26.

Het proces van Jezus Christus, de verwerping van Hem in een officiële zitting der joodsche kerkvergadering, en de overgave door den rijkscommissaris voor het bezette gebied, is niet in een hoek geschied, niet in een togenhanger van een cosy corner, waar men dan thrillers kan beleven. En Paulus, staande voor een rechter, laat noch zijn Meester, noch zijn eigen procedure, waarin immers de autoriteit van zijn Meester rechtstreeks betrokken is, weer in een hoekje duwen. Hij zou vandaag geen „voorstel-Amersfoort“ in overweging nemen — het ware een beleediging van Hem, dien God verhoogd heeft aan het kruis. „Verhoogen“ beteekent ditmaal: er voor zorgen, dat niemand de zaak in den hoek kan duwen.

Dit wordt bevestigd in de bijbelsche spreekwijze aangaande de „verhoogen van Christus“. Verhoogen kan beteekenen: in eerepositie brengen, met heerlijkheid kronen, een loon, en dan wel een verplicht loon op doorstane vernedering. Maar „verhoogen“ kan ook willen zeggen: publiek ten toon stellen, omdat de zaak, waar het om gaat, „niet in een hoek geschiedt“ mag, doch heel het bondsfolk, zoo niet heel de wereld in rechte aangaat. Gelijk Mozes de (koperen) slang verhoogd heeft in de woestijn, alzoo was het noodzakelijk, dat de Menschenzoon verhoogd werd (Joh. 3: 14). Dit „verhoogen“ beteekent hier publiek en centraal tentoonstellen, zoodat ieder wordt opgeroepen en in staat gesteld, om te zien; vgl. Joh. 8: 28; 12: 32; 6: 40.

Dat hier niet gedacht is aan een glorieuze verhoogen, blijkt uit Joh. 12: 33, 34: de uitspraak over de „verhoogen“ doelt op den dood, maar dan den publieken, den forensischen, den officieel „aangeboden“, „gepraesenteerden“, den officieel geregistreerden dood. Een sluipmoord gebeurt in een kelder; een vonnis daarentegen wordt geëxecuteerd op een schavot, zooveel voet boven den beganen grond. Dat wil dus zeggen: in den rechtsstaat van de vernedering en in den rechtsstaat der verheerlijking beide is Christus „verhoogd“, d.w.z. zichtbaar gemaakt, bij wetusantie, voor degenen wien het aangaat. Hij werd in rechten „aangeboden“ en was een „oblatio“ in den zin van „iets dat geoffereerd werd“ zoowel toen hij „oblatio“ in den zin van „iets dat geofferd werd“ was als daarna.

En wijl ook de sindsdien geopende dienst des Woords „niet in een hoek“, doch publiekrechtelijk, federaal, geschiedt, wordt Christus ook daar in „aangeboden“, met gezag: wie niet naar hem „ziet“, die komt om, Joh. 3: 16, vgl. Num. 21: 4—9. Denk ook aan de „elevatie“ van het offer, en aan de woorden (vertoon, „tentoonstellen“, „in het openbaar tentoonstellen“, zooals b.v. in Col. 2: 15: God en Satan stellen Christus ten toon, publiek, aan het kruis; God „praesenteert“ Hem als Borg en Middelaar en Offerlam, Satan als misdadiger, wiens plaats bij bandieten en rebellen is, maar in hetzelfde moment stelt de tentoongestelde zijn vijanden zelf ten toon, als verslagenen, en praesenteert Hij — voor wie oogen heeft, om te zien — zichzelf als Overwinnaar. Is dus de Christus een oblatie-van-praesentatie in zijn vernedering, dan blijft hij dat in zijn verheerlijking; men moet altijd bedenken, dat in het begrip der „verhoogen“, zooals het b.v. voorkomt in Filipp. 2: 9, steeds het element der publieke praesentatie meelt.

Daarom was de opneming-in-de-heerlijkheid, het wegrukken tot Gods troon op Goeden Vrijdagavond, wijl ze alleen nog maar den „inwendigen“ mensch („de ziel“) betrof, niet publiekrechtelijk, en moest, ter fine van de publieke invasie in de glorie, van de openbare wegrukking tot Gods troon op hemelvaartsdag, ook het lichaam (de „uitwendige“ mensch) „met de ziel vereenigd zijnde“, het graf verlaten, onder eerbetoon van liturgen (engelen) ¹⁾.

¹⁾ Over verhoogen in Fil. 2: 9 zie o.a. E. Barnikol, Philipp. 2, d. Marcionistische Urspr. d. Mythos-Satzes, Phil. 2, 6—7, Kiel, 1932, 125 (Delafosse: Christ „elevé“); 110, ff., 55/6; idem, Mensch u. Messias, Kiel, 1932, 56, 13.

Het rechtsbegrip der „aanbieding“ van Christus blijve geëerbiedigd. Er worde niet mee gespeeld. Want „aanbieding van Christus“ is nog wat anders dan een „algemeen aanbod van genade“. Genade komt niet in praesentatie, wel haar bedienaren, instrumenten, etc. Bovendien: Christus brengt meer dan genade; Hij komt ook met gericht. Kus den Zoon (of: den bodem) opdat Hij niet toorne, ps. 2. God heeft den Middelaar tentoongesteld, aangeboden, zooals de Koning zijn Zoon; en dat dit ook een ultimatum, en een gericht kan zijn, en metter-

Een „ironisch“ verhaal (Slot)

In ons vorig nummer gaven we het woord aan „De Roeper“. Dat blad noemde geen naam; ook wij zullen het niet doen. Maar als in het artikel van „De Roeper“ beweerd wordt, dat de kerken door insinuaties (!) vergiftigd worden, dan willen we enkele dingen vastleggen. Want dat woord doet me vermoeden, dat er nog iets hapert.

1. De ongenoemde schrijver in „De Roeper“ vertelt, dat zijn voorstel tot de „opzienbarende daad“ (een „aanbod van hereeniging“ doen zonder eenigen eisch te stellen) was ingegeven door een ontstoken, antisectarischen geest. Maar ik begrijp dan niet, dat een ontstoken geest een opzienbarende daad later als „stunt“ voorstelt; „stunt“ beteekent volgens mijn engelsch woordenboek: nummer van 'n vertooning, toer, kunst, truc, foefje, kunstje; „beweging“, manie, rage. En ik begrijp nog minder, dat een ontstoken geest, via deze beedspraak uit de trucs-sfeer, komt tot de verzekering, dat de ontstoken geest „ironisch“ schreef over de „berichtiging“, waartoe een dergelijke stunt a n l e i d i n g zou geven. Is een voorstel, dat een herder en leeraar aan zijn gemeente doet een stunt? Laat het hem dan dadelijk erbij zeggen; dat doet zelfs de synodocratische kerkeraad, bij wien hij met zijn schapen aankloppen wil, voor dien ééne keer wijs, als hij het geval dadelijk terzijde legt. Wij vragen maar niet, of de eenvoudige lezers van dien dominee dóór hebben, dat hun dominee hen in kerktaal op een „stunt“ onthaalt.

2. Maar wie kan ironie herkennen, en van een stunt ook maar iets gaan vermoeden, als dit geschreven wordt:

„Ik zou mijn ziel willen bevrijden.

En door een opzienbarende daad de leugen willen doorbreken, dat wij een secte zijn.

COPIE VOOR „TROUW“ EN „DE ROTTERDAMMER“ EN „KERKNIEUWS“.

Met een dikke kop:

EEN HEELE GEMEENTE KEERT TERUG.

Men meldt ons uit.....: „De Schildergroep, ten getale van ruim..... zielen, die zich op..... van de Gereformeerde kerk heeft afgescheurd, heeft wederom toelating verzocht tot de gemeenschap der kerk. Als bijzonderheid kan worden vermeld, dat de groep geen enkele voorwaarde stelde, doch alleen verzocht, eenvoudig gereformeerd te mogen blijven. Dit laatste verzoek doet eenigszins eigenaardig aan, daar er in de Gereformeerde kerk nooit iets veranderd is, en men steeds om de terugkeer der broeders heeft geboden“.

Wie vindt dat ik maar wat zit te kletsen? Laat me hem dan mogen zeggen, dat alles ernst is. Net als de apostel het vol ernst had over vurige kolen op iemands hoofd hoopen, om het kwade door het goede te overwinnen. Daarom zeg ik het al vast van tevoren. Misschien begint het vuur zóó al te branden.

Tot zoover wat er geschreven was.

Het zal wel aan mij liggen, dat ik, als ik in mijn kerkbode zou iets las, mijn dominee niet zou hooren danken voor een „stunt“, noch zijn „v o l l e n e r n s t“ zou beschouwen als gehuld in „ironisch“ spreken.

Ik zou alleen opspringen. En hem zeggen: wij zijn geen Schildergroep; en we zijn evenmin een groep, genoemd naar uw naam. En wij hebben geen toelating te verzoeken; want we zijn allang toegelaten, toen we onzen doop ontvingen, en wij hebben ons gehouden aan de papieren, niet die lieden, die de kerk verscheurd hebben ook daar in....., waar ze niet ontbreken.

Ironie? Terwijl tevoren gezegd was, in vollen ernst: wat nu? ik zie maar één mogelijkheid meer (!!!): dat wij aan de broeders zelf — dat zijn dan die synodocratische uitwerpers — vragen (!): wat moeten wij doen, opdat zij ons de broederlijke gemeenschap ontsluit? En dan komen er drie redenen: de Heiland e i s c h t h e t (eischt Hij een stunt??); de broeders — dat zijn dan de uitwerpers — hebben gezegd dit en dat; en wij kunnen toonen zoo en zus. En dan zelfverloochening, en wat dies meer zij. Stunt? Ironie? „Daarom neig ik ertoe, dat een schrijver zou worden verzonden, z o o e n z o o“, staat er verder. En dan komt er een concept van een deftigen brief, heelemaal niet stunterig (denk aan de r), maar gansch deftig, te richten aan het synodocratische gezelschap, dat God dankt voor de wering van de ketterij en de scheurmakerij. De dominee stelt voor te schrijven: g e n o e m -

daad is, heeft de Christus zelf herhaaldelijk geleerd. Al was 't maar in gelijkenissen, die later door een vrij-uit niets meer achterhoudend, spreken zijn vervangen, Joh. 16: 25.

Daarom sprak ook Paulus in Hand. 26: 26 in parrhesie (niets meer achterhoudend) van den niet in een hoek door menachen gevonnisten en door God vrijgesproken Christus. Gebonden op aarde, niet gebonden in den hemel. Dat Israëls kerk valsch wérd, is in geen hoek geschied.

K. S.

KERKELIJK LEVEN

de gemeenschap (dat is dan zijn gemeente, de Schildergroep) stelt haar zijds voor kerkelijk samengaan geen enkele voorwaarde, indien haar bovengenoemde grondslag maar onaangetast blijft. Een poosje later: „Wil haar dan, om der wille van de door Christus geboden eenheid van zijn kerk, zeggen, of de bij dezen gemeenschappelijk afgelegde verklaringen voldoende zijn voor kerkelijke vereeniging met U, en zoo neen, wat Gij nog meer van haar vraagt. Wat haar aangaat, zij vraagt niets meer van U“.

En dan wordt het voorstel om zóó te schrijven aan die synodocratische gemeenschap aanbevolen met de verzekering: „Is men nog wat men zegt te zijn, dan zal men ons daarop aannemen“.

Ik beweer: als iemand zulke dingen na een jaar nog niet dwaas vindt, dan moeten we temeer de kerken helpen bevellingen tegen Oosterbeekerij en tegen jongste voorstel-Ridderbos.

Als nu ds B. A. Bos in „De Roeper“ schrijft, dat het „z w a k k e b r o e d e r s“ waren, die de zaak „niet door hadden“, en dá á r o m zich tegen zulke adviezen verklaarden, dan hoop ik, dat hij mij voortaan permanent onder de zwakke broeders rekent. Ik vind dat ze sterk zijn, en trouw, en dat hun dominee zijn leven lang hun dankbaar moet wezen.

En als hij beweert, dat ook „De Reformatie“ ging „fluisteren“, dan is het mis. Naief is slechts wie meent, dat zoo iets binnen enkele muren kan blijven.

En juist een fluistercampagne doet kwaad. Aan wie? Aan de „sterken“. Die worden tot loon voor hun hulp na een jaar nog zwakken genoemd.

Tenslotte: deze bewogen oproep tot een heilige daad van zelfverloochening zou verschijnen op 4 April 1948. Zijn wij nu dwazen, of kinderen, als wij, uit denzelfden hoek Oosterbeek ziende opduiken, op 25 Sept. 1948 schrijven over „de komende aanval op de vrijmaking als acte van trouw“? Wij meenen de kerken te moeten bewaren tegen dergelijke „stunts“ en hebben er best een paar maanden kwaadsprekerij en misbegrip voor over.

Het ergste van alles vind ik eigenlijk, dat thans, Juni 1949, de ontwerper van dit voorstel nog schijnt te gelooven dat het goed en wijs was: niet zich zelf, maar degenen die hem heel verstandig weerhielden, noemt hij zwak. En insinueerders? En hoe hij ons vertellen kan, dat hij den naam „Schilder-groep“ verfoeit, en dezen in April '48 ANDEREN in den mond lei. We verstaan het niet.

K. S.

Dr J. Ridderbos over „zwart op wit“

Dr J. Ridderbos heeft eenige dingen opgemerkt aangaande mijn bewering, dat wel degelijk, o.a. aan den kerkeraad van Wezep, door de commissie der uitdrijvende synode gezegd is, dat men maar moet heengaan, als men een besluit van een synode niet voor vast en bondig houden kan, wijl men het in strijd acht met Schrift of Kerkenordening. Hij houdt nu vol, dat hij terecht ontkende wat volgens zijn formulering ik beweerde en verwijst naar de Acta.

Nu zou ik dr Ridderbos onbeantwoord kunnen laten, omdat hij op een zeer krasse onwaarheid, die ik hem onder het oog bracht, en die nogal ingrijpend was, nimmer terugkwam. We zullen terwille van de lezers het toch maar doen.

In de eerste plaats: die Acta van dr Ridderbos' synodes zal ik niet raadplegen. Met de stukken heb ik aangehouden, dat deze een onzuiver beeld geven. Ze verwijzen essentieele punten; ik gaf krasse voorbeelden, en ze zijn niet eerlijk. Het gaat er mij om, wat door de commissie, waarvan dr Ridderbos als van nummer zooveel samenroeper of lid was, aan Wezep geschreven is. Ik heb het gelezen; ds v. Dooren schreef het mij destijds. Het klopte heelemaal met wat ik zelf van die commissie heb ontvangen. Daarheen verwees ik in „De Reformatie“ en ik gaf precies aan waar het stond, zwart op wit. Hij heeft metterdaad officieel aan mij geschreven:

„Zoolang dit niet is geschied (d.w.z. een uitspraak van een VOLGENDE synode, dat een betwist besluit van een voorgaande niet voor vast en bondig gehouden worden moet, K.S.) heeft... ELKE kerk en IEDER kerklid deze besluiten krachtens het kerkverband als de facto bindend te erkennen. Meent hij dit om der

consci
met G
UIT H
IN het
als bin

Over
scheur
weg m
eenstem
ik met d
hoe kr
deerd.
Nauw?
stein, M
wingen n
haafd, g
dat de n
ongerefor
schamen
gevolgen.
Als dr
delen, d
dentie va
punt, on
mits hij
te drukke

Tenslot
teerd 6 A
leden var
dikant (d
van den
dat op
grote za
afgevaar
het beke
twee ma
de binder
geboren
weg open
vervolgt
kerkeraad
aanwezig,
stond.

Zulke
ruwweg
„handel“
nog eens
den brief
genoegen
eens oph
vestigen

„Waa

„Trouw“
Verstandi
in 1945, t
„bij de u
postie is
Want met
een house
sche stem
Trouw uit
schuldbelij
belijdenis
een bekee
er voor E
door een
redeloos
nog een
zwijgt En
pathieke v
geeft, ook
tot de ker
zij niet th
voldongen
Engeland
engelsche
opgebouw
sche polit
spreekt th
maar de v
als het vo
cies op tij
gezegd, z
engelsche

Dat staa
naar de le
Kan „Tr
denken ov
knechte
meerderhe
eest in 11
sepaste vi
zettende b
schen, die
leven med
de das om

¹⁾ Denk
hetde begr